

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 664/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **IMA INVEST s.r.o.**, Hviezdoslavova 41, Zlaté Moravce, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. René Hudzovič, s.r.o., Štefánikova trieda 49, Nitra, proti uzneseniam Okresného súdu Nitra č. k. 18C/1/2022-659 z 28. apríla 2025 a č. k. 18C/1/2022-786 z 12. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu č. k. 18C/1/2022-659 z 28. apríla 2025 a č. k. 18C/1/2022-786 z 12. augusta 2025. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd obe napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca (Rímskokatolícka cirkev, Žilinská arcidiecéza, pozn.) sa žalobou doručenou okresnému súdu 12. januára 2022 domáhal proti sťažovateľovi ako žalovanému vypratania nehnuteľností špecifikovaných v žalobe. Okresný súd rozsudkom č. k. 18C/1/2022-459 z 13. júna 2024 žalobu zamietol. Zároveň priznal žalovanému (sťažovateľovi) náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na základe odvolania podaného žalobcom Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 25Co/65/2024-582 z 19. februára 2025 rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Následne okresný súd napadnutým uznesením z 28. apríla 2025 vydaným vyššou súdnou úradníčkou uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1 928,21 eur. Okresný súd pri výpočte trov konania aplikoval § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 1/13 výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Okresný súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa prezentovaným vo vyčíslení trov konania, keďže predmetom konania bol špecifický prípad uplatňovania vlastníckeho práva v podobe vypratania nehnuteľností, a nie spor týkajúci sa vlastníctva k nehnuteľnostiam. Tento druh uplatňovania vlastníckeho práva nie je ocenený v peniazoch. Okresný súd odkázal na judikatúru ústavného súdu v obdobných právnych veciach, konkrétne na nález sp. zn. I. ÚS 310/2022 zo 17. augusta 2022, uznesenie č. k. II. ÚS 477/2018-12 z 11. októbra 2018 a uznesenie č. k. I. ÚS 121/2019-17 z 3. apríla 2019, kde ústavný súd za ústavnoprávne súladný vyhodnotil v sporoch o vypratanie nehnuteľností práve postup všeobecných súdov spočívajúci v aplikácii § 11 ods. 1 vyhlášky.

4. Proti uzneseniu z 28. apríla 2025 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorou žiadal rozhodnutie zmeniť tak, aby súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 599 310,60 eur. Sťažovateľ nesúhlasil s aplikáciou § 11 ods. 1 vyhlášky a bol toho názoru, že vo veci bolo potrebné aplikovať § 10 ods. 2 vyhlášky, keďže zastával názor, že v uvedenej veci bol predmet konania ocenený peniazmi, pričom za hodnotu sporu považoval hodnotu nehnuteľností. Okresný súd napadnutým uznesením z 12. augusta 2025 sťažnosť zamietol.

5. Sťažnostná argumentácia je založená na pretrvávajúcom nesúhlase sťažovateľa s postupom okresného súdu, ktorý pri výpočte trov právneho zastúpenia aplikoval § 11 ods. 1 vyhlášky namiesto sťažovateľom navrhnutého § 10 ods. 2 vyhlášky, ktorý má mať za následok porušenie označených článkov ústavy a dohovoru. Sťažovateľ poukázal na zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 2/2025, ktorého obsah je podľa sťažovateľa rozporný s právnym názorom uvedeným v napadnutých rozhodnutiach. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd postupoval v rozpore s ustálenou judikatúrou, jeho závery považuje za svojvoľné, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Podľa sťažovateľa aj keď je napadnuté konanie označené ako spor o vypratanie nehnuteľností, jeho predmetom bolo aj „vydanie nehnuteľnosti“, čo vyplývalo zo žaloby, ktorou napadnuté konanie začalo (vrátane žalobného petitu), ako aj z následných procesných úkonov vrátane odvolania, ako aj sťažovateľom špecifikovaných dokumentov predložených v priebehu napadnutého konania.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a čl. 1 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresného súdu o výške trov konania. Okresný súd mal podľa názoru

sťažovateľa nesprávnou aplikáciou vyhlášky pri výpočte trov konania rozhodnúť svojvoľne a arbitrárne a nedostatočne sa vysporiadal s jeho argumentmi uvedenými v sťažnosti.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu z 28. apríla 2025:

7. V súvislosti s napadnutým uznesením z 28. apríla 2025 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Uznesenie z 28. apríla 2025 bolo predmetom súdneho prieskumu zo strany okresného súdu v konaní iniciovanom na základe sťažnosti sťažovateľa, pričom sťažnostné námietky sú obsahovo zhodné, čo je dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu z 12. augusta 2025:

8. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom, preto ich preskúmava iba celkom výnimočne. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Na druhej strane je rozhodovanie o náhrade trov konania integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997, sťažnosť č. 22410/93).

9. Nosná námietka sťažovateľa spočíva v tvrdení, že okresný súd rozhodol arbitrárne, svojvoľne a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď potvrdil právny názor z uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom o aplikácii § 11 ods. 1 vyhlášky z dôvodu, že spor o vypratanie nehnuteľností nie je ocenieľný v peniazoch. Z relevantnej časti napadnutého uznesenia v podstatnom vyplýva, že okresný súd svoje rozhodnutie oprel o rozhodovacia prax ústavného súdu, kde zaujal jasné a konzistentné stanovisko k tomu, že spor o vypratanie nehnuteľností je špecifický prípad uplatňovania vlastníckeho práva v podobe vypratania nehnuteľností, ktorý sám osebe nie je ocenieľný v peniazoch (nález sp. zn. I. ÚS 310/2022 zo 17. augusta 2022, uznesenia

sp. zn. II. ÚS 477/2018 z 11. októbra 2018, sp. zn. I. ÚS 121/2019 z 3. apríla 2019 a sp. zn. IV. ÚS 279/2024 zo 4. júna 2024). Okresný súd tiež zrozumiteľne a jednoznačne vo vzťahu k rozhodnutiu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 334/07 z 23. apríla 2008 ozrejmil, prečo nie je na prípad sťažovateľa aplikovateľné.

10. Argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti je takmer identická s jeho sťažnostnou argumentáciou v konaní pred okresným súdom, na ktorú okresný súd poskytol relevantné odpovede, ktoré považuje ústavný súd za dostatočné, jednoznačné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností predovšetkým vo vzťahu k určovaniu základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, keďže v danom prípade okresný súd predmet konania správne posúdil ako objektívne neoceniteľný peniazmi. Do interpretácie týchto zákonných ustanovení ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a nahradzovať tak prijaté právne závery okresného súdu, ktoré nemožno považovať za svojvoľné či prijaté v zrejmom omyle.

11. Zjavne neopodstatnenou je ústavná sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v častiach namietajúcich porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že patrí medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Z uvedeného dôvodu odmietol ústavný súd aj uvedenú časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu